

Kommunstyrelsens verksamhetsutskott

Hantering av skyddade personuppgifter på en skola

Yttrande till Riksdagens Ombudsmän, JO

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsens verksamhetsutskott lämnar yttrande till Riksdagens Ombudsmän, JO, enligt bilaga 1 till tjänsteskrivelsen daterad den 26 februari 2018.
2. Kommunstyrelsens verksamhetsutskott beslutar om omedelbar justering.

Detta beslut fattas av kommunstyrelsens verksamhetsutskott med stöd av punkten 68 i kommunstyrelsens delegationsordning.

Sammanfattning

Riksdagens Ombudsmän (JO) har mottagit en anmälan avseende hantering av skyddade personuppgifter på en skola inom Nacka kommun. I ärendet redogörs för hanteringen av de skyddade personuppgifterna samt att kommunen i huvudsak föreslås redovisa att det finns rutiner för att hantera skyddade personuppgifter men att dessa brustit i detta fall.

Ärendet

Begäran om yttrande från JO

En anmälan har inkommit till JO gällande hanteringen av skyddade personuppgifter på en kommunal skola i Nacka kommun. Anmälaren har sammanfattningsvis framfört följande. Anmälaren och dennes barn har sedan mars 2017 så kallade skyddade personuppgifter. Vid två tillfällen har anmälaren lämnat in en blankett till skolan där det angavs vilka personuppgifter som skulle synas i skolans register. Trots detta har barnets fullständiga namn fortsatt, vid anmälningstillfället den 17 november 2017, funnits med i skolans register. Barnets bild och riktiga namn har även publicerats i skolkatalogen, som gavs ut hösten 2017. Detta trots att anmälaren framfört att barnets namn skulle ändras. Anmälaren har haft kontakt med skolan och medarbetare på Välfärd skola hos kommunen för att framföra klagomål på hanteringen av personuppgifterna, utan någon återkoppling.

JO har begärt in ett yttrande med redogörelse för handläggningen av den i anmälan beskrivna situationen och bedömningen av denna. Remissen var ställd till socialnämnden. JO har informerats om att med hänsyn till Nacka kommuns organisation avses svar istället avges från kommunstyrelsen. Anstånd att inkomma med remissvar och protokoll med beslut om yttrande har begärts och beviljats till den 22 mars 2018. Mot den bakgrunden behöver ärendet justeras omedelbart.

Skyddade personuppgifter

Folkbokföringsuppgifter, t.ex. personnummer, namn och adress, är normalt offentliga. Sekretess gäller endast om det av särskild anledning kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider men om uppgiften röjs.¹ Skyddade personuppgifter är ett samlingsnamn som Skatteverket använder för de olika skyddsåtgärderna sekretessmarkering, kvarskrivning och fingerade personuppgifter. Efter särskild ansökan till Skatteverket kan en person få sina folkbokföringsuppgifter skyddade genom att en sekretessmarkering förs in i folkbokföringssystemet. Det framgår emellertid inte vilken uppgift i folkbokföringen som kan vara känslig. Markeringen innebär inte att det råder sekretess för uppgifterna, utan den ska fungera som en varningssignal så att en noggrann prövning görs innan uppgifterna lämnas ut.

Rutiner

Välfärd skola har upprättat ett dokument som heter ”Rutin för elever med sekretessmarkering”. I denna klargörs hur respektive skola ska hantera elever med skyddade personuppgifter. Rutinen omfattar en given process där vårdnadshavaren vid ett möte tillsammans med skolan fyller i ett underlag för beställning av användarkonto till eleven. Vid mötet får vårdnadshavaren information om innebörden och konsekvenserna av varje givet val. Vårdnadshavarna har möjlighet att välja om barnet och även de själva ska finnas med och ha tillgång till skolans olika IT-system samt vilka namn som ska användas. Elev med sekretessmarkering hanteras särskilt och ska inte finnas registrerad i källsystemet, Nacka24, utan istället hanteras manuellt. Nacka24 är åtkomligt för skolledning och skolpersonal som har administrativa tjänster. Nacka24 återspeglar personuppgifter från folkbokföringen och uppdateras dagligen.

Yttrande till JO

I förslag till yttrande framgår i huvudsak följande. Kommunen har rutiner för hantering av skyddade personuppgifter. Mot bakgrund av vad som framkommit i ärendet kring hanteringen av elevens och vårdnadshavarnas personuppgifter kan det konstateras att det förekommit brister i efterlevnaden av rutinen. Vidare anges det i det föreslagna yttrandet att det finns behov att se över nuvarande rutiner och säkerställa efterlevnaden av dessa. Därtill konstateras att återkopplingen till anmälaren har brustit med hänsyn till myndighetens serviceskyldighet. Det pågår för närvarande, inför ikraftträdandet av dataskyddsförordningen och övrig kompletterande nationell lagstiftning, ett kvalitets- och utvecklingsarbete inom kommunen. Arbetet syftar till att ytterligare säkerställa hanteringen

---

¹ 22 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen

av registrerades personuppgifter, i synnerhet extra skyddsvärda såsom uppgifter som omfattas av sekretess.

Ekonomiska konsekvenser

Från och med den 25 maj 2018 börjar Dataskyddsförordningen² att gälla i alla EU:s medlemsländer. Förordningen innebär en del förändringar för de som behandlar personuppgifter och stärkta rättigheter för den enskilde. Datainspektionen³, som är tillsynsmyndighet, kan besluta att ett företag som behandlar personuppgifter i strid med dataskyddsförordningen ska påföras en sanktionsavgift. I Sverige är förslaget att även myndigheter ska kunna påföras sanktionsavgifter upp till 10 miljoner kronor. Utöver sanktionsavgiften kan kommunen bli skyldig att utge skadestånd till enskilde som har lidit skada på grund av att dennes personuppgifter har behandlats i strid med dataskyddsförordningen.

Av det föreslagna yttrandet framgår att det kommer vidtas åtgärder för att säkerställa hanteringen av skyddade personuppgifter, vilket kommer kräva resurser främst i form av arbetsinsatser.

Konsekvenser för barn

Som utgångspunkt har en person skyddade personuppgifter för att föreligger någon form av skyddsbehov. Att inte hantera skyddade personuppgifter på ett säkert sätt kan innebära risker och därmed få omfattande konsekvenser för barn, exempelvis i form av att barnet eller närstående till denne utsätts för hot, våld eller tvingas flytta.

Bilagor

1. Förslag till yttrande till JO
2. Remiss från JO
3. Anmälan till JO

Einar Fransson
Produktionsdirektör
Välfärd skola

Helena Ekwall
Chef Verksamhetsstöd
Välfärd skola

---

² GDPR - General Data Protection Regulation.

³ Datainspektionen kommer under 2018 byta namn till Integritetsskyddsmyndigheten.